



OMNIBUS, ETS, 1912.

Zweden regel, Carl Larsson, Eugen Janssen, Carl Wilhelmsson. Bruno Liljefors, prins Eugen, Richard Bergh, Oscar Björck, Carl Nordström, Gustav Fjaestadt hebben de schoonheid van Zweden voor hun landgenooten ontdekt. Geen van hen kan ontbreken als Carl G. Laurin zijn „Sverige genom konstnars ögon” componeert.

En in d a t Rome is Anders Zorn Caesar, ondanks de omstandigheid, dat die anderen allen van meet aan een voorsprong op hem hadden, omdat ze wortelden in datzelfde Zweden, van welks heerlijkheid zij

profeten moesten worden.

Of is het anders? Heeft Zorn op hen vóór gehad, dat hij de zweedsche dingen zag met de oogen van een, die zuiverder onderscheidt, omdat in zijn wezen potentieel althans ook aanwezig is een dergelijk aangeboren begrip voor iets anders, voor iets van buiten Zweden? Dat is iets, wat ik niet met verstandelijke argumenten bewijzen kan, maar mijn intuïtie zegt mij, als ik dwaal in een zweedsche schilderingen-collectie, dat het Zorns breeder genie is geweest, dat hem dezen voorsprong deed inhalen, — dus dat er iets was in te halen — dat hij zweedsche motieven behandelt, niet omdat zijn artistiek geweten hem nu eenmaal voorschrijft, dat en niet anders te doen, maar omdat hij dat ook kan, ja, onder den invloed van de indrukken in zijn jeugd opgedaan in Dalarna wellicht beter kan dan andere dingen. Als de picturale indrukken in zijn jeugd van anderen aard waren geweest,

zou hij de motieven uit zijn jeugd-omgeving waarschijnlijk met volkomen dezelfde meesterschap behandelen als nu de zweedsche.

Dat is een indruk, die bevestigd wordt door het feit, dat enkele van Zorns bentgenooten de atmosfeer van Zweden even zuiver treffend als hij, verre bij hem achterstaan, als zij niet-zweedsche sujetten hebben. Zorns apperceptie-vermogen en uitdrukkingskracht daarentegen is onafhankelijk van den landaard van zijn sujet. Van Liljefors en Carl Nordström heeft men den indruk, dat ze behooren bij Zweden, als 't kristallijnen